

CV

მონაცემები შრომითი და სამეცნიერო საქმიანობის შესახებ

გვარი: არახამია

სახელი: გონელი

დაბადების თარიღი და ადგილი: 1957 წ. 28 იანვარი, ქ. ზუგდიდი

მოქალაქეობა: საქართველოს მოქალაქე

მისამართი:

- **ბინის:** თბილისი, დიდი დილომი, IV მკ/რ, ბაგრატ მესამის ქ., კორპუსი 5გ, ბინა 15ა, ტ. 595 09 43 92.

- **სამსახურის:** საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, ქ. თბილისი, 0108, რუსთაველის პრ., № 52. ტ. 299 05 24

განათლება:

უმაღლესი სასწავლებლის დასახელება: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თარიღი 1974-1979

ფაკულტეტი ისტორია

სპეციალობა ისტორია

დიპლომი Γ-I № 171321

სამეცნიერო ხარისხი და წოდება: ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი

სამუშაო გამოცდილება

- საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის უფროსი ლაბორანტი, უმცროსი მეცნიერი თანამშრომელი, უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი. 1981-1988 წწ.

- საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ზუგდიდის სამეცნიერო ცენტრის-ისტორიული მუზეუმის დირექტორი. 1989-1993 წწ.

- ზუგდიდის დამოუკიდებელი უნივერსიტეტის ისტორიის კათედრის გამგე. 1992-1996 წწ.

- ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზუგდიდის ფილიალის ისტორია-იურიდიული ფაკულტეტის დეკანი, ისტორიის კათედრის გამგე. 1996-2007 წწ.

- საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სამეგრელოს სამხარეო სამეცნიერო ცენტრის დირექტორი. 2002-2007 წწ.

- საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სამეცნიერო-საორგანიზაციო დეპარტამენტის უფროსი 2009 წლიდან დღემდე.

- საქართველოს უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი 2009 წლიდან დღემდე.

სამეცნიერო ინტერესების სფერო:

შუა საუკუნეების საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია

მონაწილეობა სამეცნიერო კონფერენციების მუშაობაში (ბოლო 10 წლის მონაცემები):

- I საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი: „ქართველოლოგიის პრობლემები და პერსპექტივები“ (2015 წ. 11-13 ნოემბერი), I, **მოხსენება თემაზე: „ქართლის ცხოვრების“ ვახტანგისეული რედაქცია და მისი გამოცემის მეთოდოლოგია.**

- საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული კვლევები (2017 წ. 18-21 ოქტომბერი, თბილისი). **მოხსენება თემაზე: „ქართლის ცხოვრების“ დადიანისეული ნუსხის შესწავლისათვის.**

- II საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი: „ქართველოლოგიის პრობლემები და პერსპექტივები“ (2018 წ. 26-29 სექტემბერი), **მოხსენება თემაზე: ახალი „ქართლის ცხოვრების“ რუმინეცვისეული ნუსხის შესწავლისათვის.**

- საერთაშორისო კავკასიოლოგიური კონგრესი (2022 წ. 3-5 ოქტომბერი). **მოხსენება თემაზე: ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ფალავანდიშვილისეული ნუსხის შესწავლისათვის.**

- კავკასიოლოგთა I საერთაშორისო ლინგვისტურ-ანთროპოლოგიური კონგრესი (2022 წ. 14-16 ნოემბერი, თბილისი). **მოხსენება თემაზე: ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ერთი ადგილის აღდგენისათვის.**

- საქართველოს უნივერსიტეტის თამაზ ბერაძის სახელობის ქართველოლოგიური ინსტიტუტის I საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. საქართველო და კავკასია. წარსული, აწმყო, მომავალი (2022წ. 26-27 ნოემბერი, თბილისი). **მოხსენება თემაზე: ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ურბნული ხელნაწერის ფრაგმენტის შესახებ.**

- საქართველოს უნივერსიტეტის თამაზ ბერაძის სახელობის ქართველოლოგიის ინსტიტუტის II საერთაშორისო კონფერენცია. საქართველო და კავკასია. წარსული, აწმყო, მომავალი. (2023 წ. 7-8 ოქტომბერი). პროგრამა. თბილისი 2023. **მოხსენება თემაზე: მეფეთა სათვალავი XVIII ს. ქართულ ისტორიოგრაფიაში.**

- ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი რევაზ კვიციანი 1000 წლისთავისადმი (2023 წ. 22 დეკემბერი, თბილისი). მოხსენება თემაზე: „ქართლის ცხოვრების“ ერთი ადგილის აღდგენისათვის.

11. პედაგოგიური საქმიანობა:

კვითხულობდი სალექციო კურსებს:

--საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა, მუზეუმცოდნეობა ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალში 1990-1992 წწ.

-საქართველოს ისტორია, საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა ზუგდიდის დამოუკიდებელ უნივერსიტეტში 1992-1996 წწ.

- საქართველოს ისტორია, საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა, ქართული დიპლომატიკა, ქართული პალეოგრაფია ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზუგდიდის ფილიალში, 1996- 2007 წწ.

- ქართული დიპლომატიკა, საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ისტორია ივ. ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. 2013 -2022 წწ.

- საქართველოს ისტორია, ქართული პალეოგრაფია და ეპიგრაფიკა, ქართული ნარატული წყაროები, ქართული ისტორიოგრაფია საქართველოს უნივერსიტეტში 2009 წლიდან დღემდე.

სამეცნიერო გრანტები:

-FR-21-3697 (შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი). ძველი კოლხეთი - სპილენძის მეტალურგია (წყაროები, ლიტერატურული ცნობები, მითები). 2022 - 2025 წწ. ძირითადი შემსრულებელი.

- FR-21-8738 (შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი). მოჭიქული კერამიკის ორნამენტის განვითარების ეტაპები და მისი სამეცნიერო კატალოგიზაცია. 2022 - 2025 წწ. ძირითადი შემსრულებელი.

დისერტაციების ხელმძღვანელობა და ოპონირება

რამდენი დისერტანტის ხელმძღვანელი იყავით?

მაძიებლის 1

დოქტორანტის 2

რამდენი დისერტაციის ოპონენტი იყავით?

საკანდიდატო 5

სადოქტორო 6

სამეცნიერო საბჭოების წევრობა:

- სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის სადისერტაციო საბჭოს წევრი
- საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტის წევრი

ჟურნალის რედკოლეგიის წევრობა

- „ქართული წყაროთმცოდნეობის“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი 2010 წლიდან დღემდე;
- ჟურნალ მაცნეს (ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია) პასუხისმგებელი რედაქტორი 2020 წლიდან დღემდე

წიგნის/კრებულის რედაქტორობა:

- ვ. ზაქარაია, დავით IV აღმაშენებლის სადაზვერვო სამსახური, ზოგდიდი, 1995.
- ნ. მაქაცარია, საქართველოს ეკონომიკური ისტორია (XVII ს), ზუგდიდი, 1996.
- Гамахария Д. , Гогия Б., Абхазия - историческая область Грузии, Тбилиси, 1997.
- იონა მეუნარგია, დავით დადიანი და მისი დრო, თბ., 2002.
- ა. ტულუში, ცაიშის საეპისკოპოსოს ისტორია, ზუგდიდი, 2004.
- მ. ნაჭყებია, ქართველთა ეთნოლინგვისტური ტერმინები, თბ., 2006.
- ქ. მანია, წყაროთმცოდნეობითი კვლევა საქართველოში (დოკუმენტური წყაროები), თბ., 2009.
- მარი ბროსე, არქეოლოგიური მოგზაურობა სამეგრელოსა და აფხაზეთში, თბ., 2011.
- ვ. ვაშაკიძე, საისტორიო-წყაროთმცოდნეობითი ძიებანი, თბ., 2014.
- კავკასიის სიძველეები საქართველოს მუზეუმებში, თბ., 2015.
- მ. სანაძე, ქართლის მეფეებისა და პატრიკოსების ქრონოლოგია, თბ., 2016.
- რ. მეტრეველი, მეგობრობა გზად და ხიდად. აკადემიკოსები მარიამ ლორთქიფანიძე და ოთარ ჯაფარიძე, თბ., 2017.
- საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, თბ., 2024.

უცხო ენების ცოდნა:

უცხო ენა	რუსული ენა	გერმანული ენა
კითხვა	კარგად	კარგად
წერა	კარგად	დამაკმაყოფილებლად

მეტყველება კარგად დამაკმაყოფილებლად

ოჯახური მდგომარეობა: ცოლშვილიანი

სამეცნიერო ნაშრომების ჩამონათვალი:

I. მონოგრაფიები და წიგნები

1. ძველი ქართული საგვარეულო მატრიანები (წყაროთმცოდნეობითი გამოკვლევა), თბ., გამომც. „მეცნიერება“, 1988;
2. სუმბატ დავითის-ძე, ცხოვრება და უწყება ბაგრატონიანთა, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი და საძიებლები დაურთო გონელი არახამიამ, თბ., გამომც. „მეცნიერება“, 1990.
3. „ქართლის ცხოვრების“ პირველი მატრიანე (წყაროთმცოდნეობითი გამოკვლევა), ნაკვ. I, თბ., 2002;
4. ოდიშის საერისთავოს ისტორიიდან (XI ს.- XVII ს. I ნახ.), თბილისი, გამომც. „ენა და კულტურა“, 2003.
5. „ბიჭვინტის იადგარი“, თბილისი, 2009.
6. საქართველოს ისტორიისა და წყაროთმცოდნეობის საკითხები, თბილისი, 2009.
7. VI ს. ისტორიული ქრონიკა „დავით და კოსტანტინეს წამებაში“, თბ., საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2013, 176 გვ. (თანაავტორი მ. სანაძე).
8. ზუგდიდი. წარსული და თანამედროვეობა, თბ., 2015, 580 გვ. (თანაავტორი)
9. სასისხლო სიგელთა შესწავლისათვის, თბ., 2017
10. ახალი „ქართლის ცხოვრება“, ვახტანგისეული რედაქცია, ტ. I, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო გონელი არახამია, თბ., 2017 (332 გვ.)
11. ახალი „ქართლის ცხოვრება“, ვახტანგისეული რედაქცია, ტ. II, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო გონელი არახამია, თბ., 2018 (291 გვ.)
12. ახალი „ქართლის ცხოვრება“, ვახტანგისეული რედაქცია, ტ. III, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი, შენიშვნები და საძიებლები დაურთო გონელი არახამია, თბ., 2020 (246 გვ.).
13. ცრუგანგაში „ქართლის ცხოვრების“ გარშემო, თბ., 2021 (გვ. 48).
14. The Deeds Mikhail Ishtvanovich in Georgia (1709-1712), Tbilisi, 2022 (so-author D. Machaidze, 130 გვ.)

II.სტატიები

15. ცხრაზმის ერისთავთა საგვარეულო მატთანე, ჟურნ. *განთიადი*, № 5, 1982.
16. „მეგლი ერისთავთა“ ერთი წყაროს საკითხისათვის, *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, № 4, 1982.
17. „მეგლი ერისთავთა“ საყდრისშვილობის სოციალური ინსტიტუტის შესახებ, *საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე*, ტ. 110, № 2, 1983.
18. ლარგვისს შედგენილი... ჟურნ. *დროშა*, № 9, 1983.
19. „მეგლი ერისთავთა“ ისტორიულ პირთა იდენტიფიკაციისა და ქრონოლოგიის საკითხისათვის, *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, № 4, 1983.
20. „მეგლი ერისთავთა“ ცნობები ` XIII-XIV სს. მიჯნის აღმოსავლეთ საქართველოს პოლიტიკურ მდგომარეობაზე, კრ.: ისტორიულ-ეთნოგრაფიული შტუდიები, II, 1985.
21. ქართული ისტორიული დოკუმენტების რუსული თარგმანის გამო. – *ქართული წყაროთმცოდნეობა*, VI, 1985.
22. *Грузинская археография 1982-1983 гг.* – Археографический Ежегодник, 1984, М., 1986.
23. *Научная сессия по актуальным проблемам источниковедения в г. Батуми.* – История СССР, #6, 1986.
- 24 ს. კაკაბაძე - თბილისის ისტორიის მკვლევარი.-„თბილისი“,10/XII,1987.
25. გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, #4, 1986.
26. ი. ანთელავა, საქართველოს ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობა XI-XIII სს. - *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, № 1, 1986.
27. „ქართლის ცხოვრების“ პირველი მატთანის მოცულობის საკითხისათვის, *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, #2, 1987.
28. „ქართლის ცხოვრების“ დასაწყისი ნაწილის შედგენილობის შესწავლის მეთოდისათვის, *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, #4, 1987.
29. კონსტანტინე გრიგოლია და საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა, *ქართული წყაროთმცოდნეობა*, VII, 1987.
30. „მეფეთა ცხოვრების“ ტექსტის დადგენის ზოგიერთი საკითხი, *მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია*, #1, 1989.

31. „მოქცევაჲ ქართლისაჲ“ და „მეფეთა ცხოვრება“. *ისტორიულ-წყაროთმცოდნეობითი გამოკვლევები*, თბ., 1991.
32. ვახტანგ გოგრაგასლის ისტორია „მეფეთა ცხოვრებაში“.- *ალმ. „მაფშალია“*. № 1, 1996.
33. ხობის უძველესი იადგარი.-*ჟ. „ფენიქსი*, № 1, 1996.
34. ლეონტი მროველი როგორც ისტორიკოსი.- *ალმ. „მაფშალია“*. № 2, 1997.
35. როდის გახდა ღალიძგა სასაზღვრო მდინარე? .- *ჟ. ენგური*, №1- 2, 1998, გვ.192-203.
36. ცხუმის საერისთავოს ისტორიიდან.-*ჟ. ბედია*, № 6-7, 2000, გვ. 157-160.
37. ოდიშის საერისთავოს ისტორიისათვის.- *ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ზუგდიდის ფილიალის შრომები*, I, 2002.
38. ოდიშის ერისთავთა ქრონოლოგია .- *საისტორიო ძიებანი*, V, 2002.
39. დადიანები გურიაში .- *ჟ. მაფშალია*, #7, 2003.
40. სამეგრელოს ტოპონიმიიდან.- *ქართველოლოგიური კრებული*, IV, 2005.
41. კვლავ კათალიკოსთა სამართლის დათარიღებისათვის.- *სამეგრელოს სამხარეო სამეცნიერო ცენტრის შრომები*, I, 2005.
42. XVIII ს. ისტორიული საბუთები ზუგდიდის მუზეუმიდან.- *სამეგრელოს სამხარეო სამეცნიერო ცენტრის წელიწდეული*, I, 2005 (თანაავტორები ნ. ქორთუა, მ. ქობალაია).
43. ვლახერნის წმ. ღვთისმშობლის ხატები ბედიის ტაძარში.-*კრ.: მართლმადიდებლობა აფხაზეთში და ეროვნული თვითიდენტიფიკაციის საკითხები*, თბილისი, 2006.
44. „საქართლის ერისთავი“ თუ „სა-ქართლისერისთავ-ო“? *ქართული წყაროთმცოდნეობა*, XI, 2006.
45. ცაიშის გულანი და მისი მინაწერები, *სამეგრელოს სამხარეო სამეცნიერო ცენტრის წელიწდეული*, II, 2006.
46. ქიაჩის ხატის ისტორია, *თსუ ზუგდიდის ფილიალის შრომები*, II, 2006.
47. ვლახერნის წმ. ღვთისმშობლის ხატები საქართველოს სამოციქულო ეკლესიაში, *ალმ. საფარველი (ცაიშ-ზუგდიდის ეპარქიის ორგანო*, #7, 2008. იგივე *ალმ. კირიბიში*, 2008.
48. ინდიქტიონი ათწლეულის მნიშვნელობით, *ჟურნ. ქართველოლოგია*, #4, 2008.
49. ინტერპრეტაცია და ანაქრონიზმი ძველ ქართულ მატიანებში, *კრ. „ისტორიანი“*, თბილისი, 2009, გვ. 558-561.
50. წყაროთმცოდნეობისა და ისტორიოგრაფიის საკითხები აკად. რ. მეტრეველის სამეცნიერო შემოქმედებაში. - *კრებული „ისტორიანი“*, თბილისი, 2009, გვ.562-566 (თანაავტორი).
51. ვერგელდის ოდენობის საკითხისათვის სასისხლო სიგელებში .- *კრ.: საქართველოს უნივერსიტეტის II ყოველწლიური კონფერენცია ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში*, საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, თბ., 2010, გვ.25-34.

52. სასიხლო სიგელთა შესწავლისათვის, საქართველოს საპატრიარქოს წმ ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის სამეცნიერო კონფერენციის მასალები. 2010. I. გამომც. „საუნჯე“, თბ., 2010, გვ.63-75.

53. ქართული დიპლომატიკის შესწავლისათვის .- ქართული წყაროთმცოდნეობა, XII, თბ., 2010 (გვ.41-47).

54. გამომხაურება ქ. მანიას ისტორიოგრაფიულ ნაშრომზე .- ქართული წყაროთმცოდნეობა, XII, 2010, გვ. 269-270.

55. საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია საერთაშორისო სარბიელზე.- ქართული დიპლომატია. წელიწდეული, №15, თბ., 2011, გვ. 21-44.

56. მარი ბროსე სამეგრელოსა და აფხაზეთში (თანაავტორი).- წიგნში: მარი ბროსე, არქეოლოგიური მოგზაურობა სამეგრელოსა და აფხაზეთში, თბ., 2011.

57. ეგროსი, ეგრისი, მეგრელი და ეგრისწყალი „ქართლის ცხოვრებაში“.-ქართული წყაროთმცოდნეობა, XIII-XIV, თბ., 2012..

58. სისხლის დაურვების საკითხისათვის XIV-XVIII სს. საქართველოში.- ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის შრომები, X-XI, თბ., 2010/2011, თბ., 2012, გვ. 100-107.

59. სასიხლო სიგელთა შესწავლის მდგომარეობა და ამოცანები .- მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, № 2, 2012, გვ. 184-196.

60. ქართველთა და სომეხთა ბიბლიური წარმომავლობის საკითხი .- საქართველოს უნივერსიტეტის IV ყოველწლიური კონფერენცია ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, თბ., 2012, გვ. 258-280 (თანაავტორი).

61. მეტად საჭირო წიგნი .-ქართული წყაროთმცოდნეობა, XIII-XIV, თბ., 2012, გვ. 241-243 (თანაავტორი).

62. „ქართლის ცხოვრების“ ზოგიერთი ადგილის გაგებისათვის, საქართველოს უნივერსიტეტის V ყოველწლიური კონფერენცია ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, თბ., 2013, გვ. 312-321 (თანაავტორი).

63. თვალსაჩინო წვლილი ქართლის ცხოვრების შესწავლაში - მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, #1, 2013, გვ. 240-242.

64. ღირსშესანიშნავი წიგნი საქართველოს სამხედრო ისტორიაში .- მაცნე.

ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, #2, 2014, გვ.195 – 200.

65. ორი გვირგვინოსანი წყვილი და ზოგიერთი სიგელის დათარიღება.- მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, # 1, 2015, გვ. 139-144.

66. სასისხლო სიგელების დათარიღებისათვის.-ქართული წყაროთმცოდნეობა, XVII-XVIII, 2015/2016, თბილისი, 2017, გვ. 23-33.

67 ჰუმანიტარული მეცნიერებები საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში.-მაცნე.ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, 2017, # 1 (თანაავტორი).

68. რევაზ კიკნაძე როგორც წყაროთმცოდნე .- მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, # 2, 2018, გვ.149-153.

69. ქუთაისის სამეფო ტახტი და მისი სამფლობელო XIII-XVI საუკუნეებში - ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის შრომები, XIV-XV, თბ., 2018, გვ. 59-82 (თანაავტორი).

70. ერთი ჩანართის შესახებ „მოქცევაჲ ქართლისაჲს“ ისტორიულ ქრონიკაში .- კრ.: „ისტორიანი“ მიძღვნილი რ. მეტრეველის 80 წლისთავისადმი, გამომცემლობა „არტანუჯი“, თბ., 2019, გვ. 83-91.

71. მოქცევაჲ ქართლისაჲს“ ისტორიული ქრონიკის პროტოგრაფის აღდგენისათვის .- მაცნე, ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის №2, 2020, გვ. 145-162.

72. ვახტანგ VI-ის სტამბის ისტორიისათვის.-ქართული დიპლომატია. წელიწდეული, 19, გამომცემლობა „არტანუჯი“, თბილისი, 2021, გვ.215-231.

73. ბაღვაში. სამეცნიერო კრებული. რედაქტორები ზ. აბაშიძე, ყ. ფაღავა, თბ., 2021. მაცნე. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, #1, 2022, გვ.

74. შერმადინ შარია. ბედიის სამონასტრო კომპლექსი, თბ., 2021. მაცნე.

ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, #1, 2022, გვ.

75. ნინო ჯაველიძე. აფხაზეთი და აფხაზნი, თბ., 2016. მაცნე.

ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, #2, 2022, გვ.

76. ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ერთი ადგილის აღდგენისათვის. ვახტანგ გურული. 70. სამეცნიერო კრებული ეძღვნება პროფესორ ვახტანგ გურულის 70 წლის იუბილეს. თბილისი: გამომცემლობა ქართული უნივერსიტეტი, 2023, გვ. 309-314.

77 . ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ურბნული ხელნაწერის ფრაგმენტის შესწავლისათვის. - თამაზ ბერაძის სახელობის ქართველოლოგიის ინსტიტუტი. საქართველოს უნივერსიტეტი. საქართველო და კავკასია-წარსული, აწმყო, მომავალი. I საერთაშორისო კონფერენცია. თბ., 2023, გვ. 13-24.

III. თეზისები

78. გიორგი V-ის სამართლის ერთი ადგილის გაგებისათვის.- ახალგაზრდა ისტორიკოსთა V რესპუბლიკური კონფერენციის მასალები (23-4 მაისი 1983, თბილისი), გვ. 104-107.

79. „მეფეთა ცხოვრების“ ზოგიერთი წყაროს საკითხისათვის.- საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის ახალგაზრდა მეცნიერ მუშაკთა XXII სამეცნიერო სესია მიძღვნილი ილი ჭავჭავაძის 150-ე წლისთავისადმი, თბილისი 1987 წლის 27-29 მაისი. მოხსენებათა თეზისები, თბ., 1987, გვ. 5.

80. პავლე ინგოროყვა - „ქართლის ცხოვრების“ მკვლევარი.- საქართველოს ისტორიის წერილობითი წყაროების შესწავლის საკითხები, რესპუბლიკური სამეცნიერო სესია (1987 წლის 19-21 მაისი, ქ. მახარაძე), მოხსენებათა თეზისები, თბილისი, 1987, გვ. 17-18.

81. „მეფეთა ცხოვრების“ ტექსტის ისტორიისათვის .- აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილის ხსოვნისადმი მიძღვნილი რესპუბლიკური სამეცნიერო სესია „ძველი ქართლის ცხოვრება“, თბილისი, 1989 წლის 25-27 აპრილი. მოხსენებათა თეზისები, თბ., 1989, გვ. 7.

82. Вопросы источниковедческой критики Хроники Сумбата Давитис-дзе .- Актуальные проблемы изучения и издания письменных источников. Всесоюзная научная сессия, 17-19 октября 1985 г., г. Батуми. Тезисы докладов. Тбилиси, с. 13.

83. ოდიშის საერისთავო XIV-XV სს. მიჯნაზე .- ზუგდიდის სამეცნიერო ცენტრის-ზუგდიდის ისტორიული მუზეუმის XVII სამეცნიერო კონფერენცია (1989 წლის 10-11 ნოემბერი), მოხსენებათა თეზისები, ზუგდიდი, 1989, გვ. 1-2.

- 84. „ქართლის ცხოვრების“ დასაწყისი ნაწილის ერთი ადგილის დაზუსტებისათვის .-** საქართველოს ისტორიის წერილობითი წყაროების შესწავლის საკითხები. სამეცნიერო კონფერენცია, ქ. სენაკი, 1990 წ. ქ. სენაკი. მოხსენებათა თეზისები, თბ., 1990.
- 85. აფშილთა განსახლების აღმოსავლეთი საზღვარი.-** ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახ. სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიალექტოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი. ქუთაისური საუბრები-VIII (2001 წლის 4-5 მაისი), სიმპოზიუმის მასალები, ქუთაისი, 2001, გვ. 27-28.
- 86. ეგრისი და სვანეთი „ქართლის ცხოვრებაში“ .-** რევაზ კიკნაძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი ივ. ჯავახიშვილის სახ. თსუ-ს ისტორიისა და ეთნოლოგიის და საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტების გაერთიანებული სამეცნიერო კონფერენცია (2013 წ.30 – 31 მაისი), მოხსენებათა თეზისები, თბილისი, 2013.
- 87. წარსულის კვლევით მომავლისაკენ. რუსთაველის ეპოქის მატთანე .-** „საქართველოს რესპუბლიკა“, #247, 6/XII, 2014, გვ. 5 (თანაავტორი).
- 88. „ქართლის ცხოვრების“ ვახტანგისეული რედაქცია და მისი გამოცემის მეთოდოლოგია -** საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი, I, მასალები, თბილისი, 2015, გვ.17-18 (იგივე ინგლისურ ენაზე, გვ.187-188)
- 89. „ქართლის ცხოვრების“ დადიანისეული ნუსხის შესწავლისათვის.-** საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია: წყაროთმცოდნეობითი და ისტორიოგრაფიული კვლევები (2017 წ. 18-21 ოქტომბერი), მოხსენებათა თეზისები, თბილისი, 2017.
- 90. ახალი „ქართლის ცხოვრების“ რუმინეცისეული ნუსხის შესწავლისათვის.-** საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი, II, მასალები, თბილისი, 2018, გვ.13-14.
- 91. ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ფალავანდიშვილისეული ნუსხის შესწავლისათვის .-** საერთაშორისო კავკასიოლოგიური კონგრესი, მასალები, თბ., 2022. გვ. 14-15.
- 92. ახალი „ქართლის ცხოვრების“ ურბნული ხელნაწერის ფრაგმენტის შესწავლისათვის .-** საქართველოს უნივერსიტეტის თამაზ ბერაძის სახელობის ქართველოლოგიური ინსტიტუტის I საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია -საქართველო კავკასია- წარსული, აწმყო, მომავალი, თეზისები, 26-27 ნოემბერი, თბილისი: საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2022, გვ. 99-100.
- 93. მეფეთა სათვალავი XVIII საუკუნის ქართულ ისტორიოგრაფიაში.-** საქართველოს უნივერსიტეტის თამაზ ბერაძის სახელობის ქართველოლოგიური ინსტიტუტის II საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. საქართველოდა კავკასია. წარსული, აწმყო, მომავალი. თეზისები. თბილისი: საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2023, გვ. 99-100.
- 94. ქართლის ცხოვრების ერთი ადგილის აღდგენისათვის.** ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი რევაზ

კიკნაძის 100 წლისთავისადმი. მოხსენებათა შინაარსები. თბილისი: გამ „უნივერსალი, 2023, გვ.11-12.

IV. საენციკლოპედიო სტატიები

95. ჰერალდიკა, ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია, ტ. XI, 1986.

96. „ქართლის ცხოვრება“ , რუსული მართლმადიდებლური ენციკლოპედია, ტ. 31, მოსკოვი, 2013, გვ. 387-392 (თანაავტორი).

97. „ბიჭვინტის იადგარი“, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია. ენციკლოპედია, ტ. I, თბილისი, 2015, გვ. 494-496.

98. ზედქალაქის საყდარი - საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 3, თბილისი, 2015, გვ.338-339.

99. ზუგდიდი .- საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 3, თბილისი, 2015, გვ. 391-394 (თანაავტორი).

100. ზუგდიდის ბოტანიკური ბაღი .- საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 3, თბილისი, 2015, გვ. 394-395.

101. თამარი .- საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 3, თბილისი, 2015, გვ.462-463.

102. თამარ მეფის სიგელი გელათისადმი. - საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 3, თბილისი, 2015, გვ. 465.

103. თამარ მეფის სიგელი შიომღვიმისადმი. - საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 3, თბილისი, 2015, გვ.465-466.

104. ისტორიული საბუთი - საქართველო. ენციკლოპედია, ტ. 4, თბილისი, 2018, გვ. 389-390.

